

מחודש לחודש

אידיאות ימניות קיצוניות, להסיר מ- עליה את הכתם של זלילת יהודים, לכאורה, אין לך אדם מוסמך יותר לדבר בשם אגודת בירטש מאשר מייסדה רוברט וולטש. הלה תמך בשעתו במועמדות גולדוואטר לנשי- אית על אף מוצאו היהודי. אולם, אסור לשכוח, שרוברט וולטש לא ראה בגולדוואטר אלא נשיא- מעבר, מלבד מה שהאיש גולדוואטר הוא נוצרי גמור, ולדעתו "פטריוט אמרי- קני מסור ומדינאי מוכשר מאד". וולטש התבטא אז, כי אינו מאמין שאפשר להציל את אמריקה בפעולה מדינית גרידא אבל הוסיף: "אל נא נאבד את כל התועלת, שעלול גולד- וואטר להביא לנו ולענין השמרני בכללותו". השימוש במונח שמרני בכל ספרות התעמולה של אגודת בירטש בא, כמובן, כתחליף לביטוי "ריאק- ציוני", הנשמע כשלילי ביסודו.

האגודה מכחישה כל פעולה מדינית, אבל בו בזמן ידוע, שהיא מפעילה את חבריה לשם השפעה מדינית ברורה בכל שעת מיבחן ובחירות. מאידך גיסא, היה מן הגיחוך הטראגי בעובדה, שיהודים אחדים גיסו להקים "סניף" יהודי לאגודה זו. ממה נפשך, אם אין האגודה אנטישמית ברורה, הפרדה זו למה? כלום ב"קונטרי קלאב" עסקינן? ואם אגודת-סתרם זו רואה את יהודי אמריקה כראות כל בני דת אחרת וגזע אחר — מדוע לא שמענו עד כה על היהודים שבתוכה? החסרים יהודים "שמרנים" אנו?

אגודת בירטש חרתה על דגלה את סיסמת המלחמה בקומוניזם. סכנתה של האגודה הזאת אינה גדולה אלא בה במידה שהצליחה להשתלט על חלקים נרחבים של עמדות הרפובלי- קנים בארצות הברית בשנים 1963- 1964, שבהן התנהל מסע הבחירות לנשיאות, בתקופה שבה שימש גולד- וואטר כמועמד הרפובליקני. השפעתה

טיפסה של עושה שלום

טיסתו של אייבי נתן למצרים, על כל צידי ההומור והגיחוך שבה, לא היתה נטולת הדים. לא רק להפירה התמים ורב ההתפעלות, שכבר שקל למיטרפסיה, זה לא כבר, בענין עשיית השלום בווייטנאם באמצעות שר-החוץ האיטלקי לשעבר, אלא גם מדינאים ואנשי מעשה ידועים נתנו לאיבי נתן את הסכמתם. האפיפיור קיבל אותו לראיון והבטיח, שאף הואתיקאן יפעל ברוח זו. ג'ומו קניאטא, נשיא קיניא, כתב לו: "מעריך אני מאוד את טיסתך למצרים למען עשיית השלום בין ישראל וארצות ערב". ועדיין אייבי נתן בראשית דרכו, כשהיה, מכיוון ששליט מצרים סירב לראותו, כפי שניתן לשער מראש. והוא חזר ריקם כלעומת שבא. לכאורה אין לראות כל רע בנסיגן כזה של יחיד, גם אם הישראלים רואים בו תמהוני חסר חוש מציאות. התקלה תצמח רק לאחר מכן, אם מפיקי סרטים ורזיזים, כמנחם גולן והדומים לו, ינסו לנצל את האפיזודה הזאת לשם חיבור סרט-עלילה סנסא- ציוני. כל סרט כזה ישכח מלב רואיו את העובדה, שאותו תמהוני נטפל בעצם לרעיון גדול וצודק כרעיון השלום, לא לשם עשיית חוכה איט- לולא מכל העניין.

אגודת ג'ון בירטש

בימים האחרונים נתרבו בעתונות הידיעה על אגודת ג'ון בירטש וחבריה. שמענו על שוטרים שהם חברים בה, ושמענו ידיעות והכחות בצידן על אנטישמיות באגודה זו. אמנם, נציגיה הרשמיים של אגודת-סתרם זו מכי חישים את המגמה הזאת וטוענים, שאינם רואים בעין יפה חברים חדשים המצטרפים לאגודה זו מתוך מגמה אנטישמית. אבל האמת היא, שלא יקל לאגודת-סתרם, המתנהלת ברוח אבטוריטרית "מונולותית" ובשם

אחד לבקר במדינת היהודים. אבל כל עוד הוא יושב בבון ועוסק בשאלת יחסי הכלכלה בין ישראל וגרמניה — מה אפשר לעשות? נאמר גם כן, שראש הממשלה הגרמני ד"ר ארד-הארד, רוצה לתת סיוע כלכלי לישראל, בתנאי שסיוע זה יהיה מלווה השגחה של מוחזים גרמניים רבים. דבר זה אינו רצוי לישראל מטעמים שונים.

ההכחשה שפורסמה בבון לשמועה כי הנשיא ליבקה מתח ביקורת על שגריר ישראל בבון, וכי יעץ ליהודים להפסיק דברי ביקורתם על גרמניה — אף היא אינה מבשרת טובות, כי כידוע אין אש בלי עשן. ואין זה סוד, שזוהי, בערך, דעתם של חוגים גרמניים נרחבים וכעלי השפעה על השלטון. על כל פנים, דעה זו היא כנראה דעתו של לאהר, ראש ה-משלחת הגרמנית במו"מ עם ישראל. ואם כן הוא, מה ראו קברניטי גרמניה להעמידו בראש המשלחת?

י. מישאל

עלולה להתרחב שוב עם שעת בחירות, או שעת משבר. בוועידת הרפובלי-קנים בסאן-פראנציסקו היו 100 מאנשי האגודה בין 1,300 צירי הוועידה. יש להניח, שבינתיים לא פחת מספרם של מצדדי רוברט וולטש באמריקה. על כל פנים, זירמה של ספרות התעמולה של אגודת הסתרים מתגבר והולך.

המו"מ בבון

המו"מ בין משלחת ישראל ונציגי הממשלה הגרמנית בעניין הסכם כל-כלי נפסק, והמשכו נדחה לחודש אפריל ש. ז. על סיכוייו של מו"מ זה שונות וחלוקות הדעות. אבל עובדה היא, שכמה סימנים מבשרי רעה נראו בו מראשיתו. לאהר, ראש-הנציגות הגרמנית במו"מ נתגלה כפקיד בכיר בעל עבר נאצי פעיל. אך קצרה ידה של ממשלת ישראל למנוע את העמדתו בתפקיד האמור.

לכל היותר, אמרו בישראל, אפשר יהיה למנוע בואו לישראל, לפי החוק נגד הנאצים ועוריהם, אם ירצה יום